

STĂLPUL CASEI

LISISTRATA, adaptare de Grigore Gonța după Aristofan ● **TEATRUL DE COMEDIE** ● Data reprezentației: 11 mai 1997 ● Regia: Grigore Gonța ● Scenografia: Nina Brumușilă ● Dansuri: Roxana Colceag ● Aranjament muzical: Dorina Crișan Rusu ● Măști: Dinu Carcalețeanu ● Distribuția: Gabriela Popescu (Lisistrata), Magda Catone (Cleonică), Virginia Mirea (Mirini), Dorina Chiriac (O corintiană), Mihaela Teleoacă (Lampito), Dan Tudor (Chinios), Alexandru Pop (Un mesager), Dan Tufaru (Un ambasador spartan); în alte roluri: Dumitru Chesa, Silviu Stănculescu, Gheorghe Șimonca ș.a.

Afirmarea din ce în ce mai accentuată a valorilor feminismului a adus în actualitate această picantă piesă a lui Aristofan. Hotărâte să determine încheierea păcii, femeile polis-urilor grecești recurg la greva conjugală. Problema este politică, ea ține de raporturile de putere și de încercarea de a le modifica. Democrația grecească excluzând femeile, acestea nu pot exercita nici presiunea urnelor, nici pe aceea a lobby-urilor. Folosind armele erotismului, ele declanșează, prin alternanța între stimulare și refuz, pulsioni de nesuportat partenerilor războinici, care nu pot scăpa de tensiune altfel decât cedând. Am văzut cândva, prin anii '60, versiunea comic-edulcorată a piesei sub forma unei opere de succes și, tot atunci, un film de o inteligență crispată al lui Bo Widerberg, care pedala pe iminenta emancipare totală a femeilor.

Grigore Gonța este mai puțin interesat de actualizarea politică a piesei, respingând, totodată, frivolitatea dulceagă învelită în frunze de viță. A făcut o comedie erotică, extrem de picantă, fără să depășească niciodată limitele bunului-gust. Spectacolul lui explorează detaliat strategiile erotice puse în practică după planurile Lisistratei, constituindu-se astfel într-un adevărat manual vivand de **ars amandi**. Centrul scenei este Acropola ateniană, spațiu nu atât de refugiu, cât de celebrare a forței falice a coloanelor. Etimologii fanteziste fac din faimosul Erechteion un templu care adăpostește secretele subtile ale erecției. Astfel, femeile ocupă în mod simbolic centrul de comandă al mecanismelor sexuale. Interesant se

subliniază în spectacol că nu refuzul simplu este frustrant în plan erotic, el nu ar fi nici măcar operant, având în vedere forța agresivă a partenerilor, cât cedarea lipsită de entuziasm, neparticiparea, supunerea inertă. Bărbații sosesc pe puntea care traversează centrul sălii, încercând să-și convingă, mai cu binele, mai cu răul, partenererele aflate în centrul scenei. Apoi, de o parte și de cealaltă a Acropolei se înfruntă două grupuri mascate, corurile, astfel încât spațiul de joc este structurat pe două axe perpendiculare care canalizează fluxurile energetice. Grigore Gonța reușește pe deplin scenele cu grupuri numeroase, știe să organizeze bine

prelungit, iar atmosfera de chermesă minimalizează importanța instrucției erotice desăvârșite pe parcurs.

Gabriela Popescu este o Lisistrată vitală, stăpână pe armele seducției, totdeauna îndrăzneată, niciodată vulgară. Magda Catone și Dan Tudor au o scenă erotică memorabilă, foarte bine jucată. Alexandru Pop este vioi și simpatic ca întotdeauna. Toți actorii practică un bun joc de echipă, fiind bine sudați, dar găsind în același timp mijloacele de a se individualiza.

Coregrafia este destul de banală, în prestația Roxanei Colceag. Muzica este plăcută și antrenantă, scenografia, excelentă. Spectacolul este

Imagine din Lisistrata de Aristofan la Comedie (regia: Grigore Gonța)

spațiul, să diversifice personajele fără a slăbi coeziunea grupurilor din care acestea fac parte. Îl ajută mult costumele și în special măștile, expresive, foarte reușite. Actorii joacă antrenant, într-un mereu instabil echilibru între picanterie și vulgaritate, fără însă ca vreodată să-l piardă. Poate că dansul final este excesiv

exemplar în ceea ce privește coordonarea unui număr mare de actori; în ultimul timp am văzut, în cazuri similare, fie o îngrămădeală informă pe scenă (**Oedip, Tamerlan**), fie o uniformizare ca la spectacolele sportive de gală (**Danaidele**).

ADRIAN MIHALACHE